

TÝLOVÉ ZABEZPEČENÍ PRŮLOMU NEPŘÁTELSKÉ OBRANY

Jedním z hlavních druhů zabezpečení bojové činnosti motostřelecké divize při průlomu nepřátelské obrany je týlové zabezpečení, které zahrnuje opatření k organizaci týlu a opatření k materiálnímu a zdravotnickému zabezpečení.

Tato opatření budou orgány týlu organizovat a zabezpečovat v závislosti na rozhodnutí velitele svazku k průlomu. Přitom rozhodujícím momentem je čas, který je ke splnění úkolu, dále množství materiálu (hlavně tříštivotrhavé munice), dopravní kapacita k vezení munice u dopravních jednotek a množství přidělených zdrojů zásob munice a dopravní kapacity od nadřazeného stupně.

V organizaci týlu při průlomu nepřátelské obrany budeme řešit rozmístění:

- týlu útvarů pro průlom (msp, tp),
- týlu dělostřeleckých útvarů organického, přiděleného a přibráného dělostřelectva,

- 1. a 2. sledu týlu svazku.

Vzhledem k tomu, že msd zpravidla prolomuje obranu nepřítele na jednom úseku širokém až 4 km, nemůžeme v tomto úzkém pásmu rozmístit týly útvarů přímo za pásmem průlomu, ale v celém pásmu divize, někdy i mimo ně.

Bezprostředně za úsekem průlomu i na jeho bocích bude uskupeno veškeré dělostřelectvo. Z toho důvodu bude účelné, abychom týly pluků rozmístili 10–15 km od čáry zasazení mimo směr zasazovaných jednotek do průlomu. Týly dělostřeleckých pluků a jednotlivých uskupení do 5 až 8 km od palebných postavení dělostřelectva mimo komunikace s úkolem být připraveny po průlomu a rozvíjení útoku do hloubky nepřátelské obrany postupovat za bojový-

mi sestavami svých útvarů a doplňovat spotřebované zásoby.

Jedním z rozhodujících opatření organizace týlu v této fázi bojové činnosti bude určení přísunových a odsunových cest (POC) v útočném pásmu divize. Náčelník týlu v součinnosti s ženijním náčelníkem, mimo určení POC, musí řešit jejich údržbu a velitel svazku stanovit přesný režim a způsob využití těchto komunikací.

V útočném pásmu divize budeme zpravidla volit jednu, maximálně dvě POC, které budeme využívat i pro přesun dělostřelectva k zaujímání palebných postavení (v první fázi) i k přesunu druhých sledů zasazovaných k rozvíjení útoku po průlomu obrany.

Z tohoto důvodu bude nutné zabezpečit důslednou regulační službu na těchto komunikacích k:

- navedení hlavních sil k průlomu,
- zaujímání palebných postavení dělostřelectvem,
- navedení dělostřelecké munice do palebných postavení,
- přesunu druhých sledů zasazovaných k rozvíjení útoku po průlomu obrany,
- návratu uvolněných dopravních vozidel armády (frontu) k jejich dalšímu využití,
- zabezpečení odsunu raněných z plukovních obvažišť na vyšší zdravotnické etapy.

Pro přesun uvolněných dopravních vozidel budeme volit samostatnou komunikaci i mimo pásmo divize.

V materiálním zabezpečení musí být těžiště činnosti týlu zaměřeno hlavně na

přísun dělostřelecké munice a na doplnění PHM na plně pohyblivé zásoby.

Rozhodujícím úkolem, který zásadně ovlivňuje průlom, je navedení dělostřeleckého složitosti zabezpečení tohoto úkolu je dána tím, že munice na dělostřeleckou přípravu a dělostřeleckou podporu musí být složena do palebných postavení dělostřelecká nad stanovené pohyblivé zásoby munice a to z toho důvodu, aby po skončení dělostřelecké přípravy a dělostřelecké podpory bylo dělostřelecké zabezpečeno předepsanou zásobou munice (PZ) k plnění úkolů v hloubce. Přitom je požadavek, aby dělostřelecká munice byla složena v palebných postaveních minimálně 4 hodiny před zahájením dělostřelecké přípravy z důvodu její přípravy k použití (odkonzervování, rozřídění, kompletace).

Současná výše dělostřelecké munice u svazku (1 pp — u RM 2 pp) neumožňuje zabezpečení průlomu. Z tohoto důvodu bude nutné přisunout dělostřeleckou municí (tríštivotrhavou) v potřebné hodnotě, tj. v průměru 1,2 až 1,5 pp nad PZ pro veškeré dělostřelecké, které bylo k průlomu soustředěno. Tato munice může být zabezpečena přísunem z předem určených muničních skladů, nebo prostředky armády z polního armádního dělostřeleckého skladu, nebo přímo z frontového skladu munice, vezeného na automobilních brigádách frontu.

Způsob přísunu dělostřelecké munice do palebných postavení bude záviset na čase, který máme k organizaci a zabezpečení všech opatření k průlomu. Z tohoto důvodu přísun dělostřelecké munice budeme plánovat a organizovat ve dvou základních variantách.

Varianta I. Průlom bude organizován a plánován předem a uskutečněn po překonání zabezpečovacího pásma v krátkém časovém období od 6 do 8 hodin od navázání dotyku hlavních sil s nepřitelem na hlavním pásmu obrany.

Varianta II. Na organizaci průlomu bude minimálně 15 až 18 hodin, v tom minimálně 1 noc.

Při variantě I. bude nutné, aby vozidla s vyčleněnou tříštivotrhavou municí (budou to zpravidla dopravní vozidla armád a frontu), byla začleněna do bojových sestav dělostřelecká již před soustředěním do průlomu a postupovala v proudech dělostřeleckých oddílů až do palebných postavení. Po zaujetí palebných postavení nebo současně s jejich zaujímáním budou najíždět na určená vozidla za sestavy palebných postavení, baterií a oddílů a vyčleněné síly dělostřeleckých jednotek bu-

dou municí skládat v určených prostorech palebných postavení.

Při variantě II. bude přísun dělostřelecké munice probíhat kombinovaným způsobem, tj. s využitím dopravních prostředků divize, dělostřeleckých útvarů, dělostřeleckých svazků, armádních i frontových dopravních prostředků v závislosti na množství přísunované munice k zabezpečení průlomu.

Přísun munice může ovlivnit i vzdálenost předem určených skladů od místa průlomu a vzdálenosti postupů (nebo prostoru soustředění) armádních a frontových prostředků naložených tříštivotrhavou municí a přípravných k zabezpečení plnění tohoto úkolu.

Při této variantě musí NS s náčelníkem týlu svazku podrobně organizovat součinnost s výzbrojní službou, NRVD s cílem časově a prostorově sladit zabezpečení navedení munice do palebných postavení. Přitom NRVD musí dát včas výzbrojní službě výpočet potřeby podle druhu a ráží a dělostřeleckého uskupení, náčelník výzbrojní služby v součinnosti s nadřízeným orgánem (armádou) upřesnit zdroje munice, odkud se bude přísunovat nebo kde je vyčleněna, náčelník týlu musí plánovat a zabezpečit přísun munice a vyčlenit dopravní kapacitu a mechanizační prostředky pro navedení munice do palebných postavení.

Na základě těchto opatření budou vozidla s municí od nadřízeného stupně (armády a frontu) přesunuta do prostoru nového rozdělení munice, tj. na úroveň prostoru druhého sledu týlu divize. Odtud pojedou do míst styku za bojovou sestavou dělostřelecká a tam je určené orgány dělostřelecká zavedou přímo do palebných postavení.

Za přísun munice do prostoru nového rozdělení podle vyžádání náčelníka týlu odpovídá nadřízený orgán (armáda, front). V tomto prostoru orgány výzbrojní služby v součinnosti s orgány týlu a veliteli dopravních jednotek rozdělí vozidla s naloženou municí podle ráží a druhů pro jednotlivá dělostřelecká uskupení nebo oddíly.

Z tohoto prostoru velitelé dopravních proudů zavedou vozidla do míst styků, které určí náčelník týlu divize. V místě styku převezmou municí určené orgány dělostřelecká.

Za zavedení vozidel z místa styku do palebných postavení odpovídají velitelé dělostřeleckých útvarů nebo dělostřeleckých uskupení včetně složení a přípravy munice k použití.

Prázdná vozidla se v nařízeném čase soustředí do určeného prostoru a po stanovené komunikaci se přesunují zpět k plnění dalších úkolů. Tento proces musí být přesně splánován a časově sladěn, aby vozidla po uvolnění se včas vrátila k dalšímu použití a nedošlo ke zkřížení proudů vracících se vozidel s přisunova-

nými druhými sledy k rozvíjení útoku po dokončeném průlomu.

Obě varianty přisunu dělostřelecké munice k zabezpečení průlomu jsou ovlivněny časem, který máme na organizaci průlomu. Přitom obě varianty můžeme uskutečnit a předem plánovat.

Získané poznatky a zkušenosti ze zabezpečení přisunu munice k průlomu na VTC msd

Na VTC jsme cvičili variantu čís. I, tj. začlenění vozidel s municí do sestav dělostřeleckých oddílů před zahájením průlomu.

Na zabezpečení průlomu byla splánována spotřeba dělostřelecké munice ve výši 1,5 pp, což představovalo u 122 H 120 ks, u 152 KH 90 ks a u 122 RM 180 ks nábojů na dělo.

Pro organické dělostřelectvo msd celková spotřeba munice představovala 1 300 tun různé ráže. K navedení tohoto množství munice bylo třeba 197 třířadových vozidel s vleky. Byly využity dopravní prostředky armády a z části frontového automobilního transportu. Armáda přisunula do místa styku msd z plánované spotřeby 1 300 tun, zkušebně 170 tun třířadové munice, které byla naložena na 29 nákladních vozidlech, pro 152 mm KH na 9 PV3S po 60 ks nábojů, pro 122 mm H na 12 PV3S po 90—110 ks nábojů, pro 122 mm RM na 4 T-138 po 28 ks a pro 100 mm na 3 T-138 a 1 PV3S po 60—100 ks nábojů. Tato munice, naložená na dopravních prostředcích armády, byla ponechána v podřízenosti msd až do splnění daného úkolu. NT-ZV msd nařídil odeslat do M/S styčné důstojníky od dp, rmo, pto a po převzetí armádního přisunu divizi přidělit munitu dělostřeleckým oddílům k začlenění do jejich sestav.

K převzetí přisunu se do určeného místa ve stanovenou dobu dostavil orgán NT a náčelník výzbrojní služby divize se svým pomocníkem a styční důstojníci od uvedených oddílů. Orgán NT a NVS navázal součinnost s velitelem automobilního praporu, který munitu přisunul. Styční důstojní-

ci oddílů upřesnili druh a počet munice. Vozidla byla rozdělena jednotlivým druhům. Celá součinnost trvala 20 minut. Další 20 minut trvalo, než první vozidlo přijelo do výchozího místa, kde byla munice přebírána a znovu rozdělena přisun na jednotlivé oddíly. Přebírání munice pozostávalo z převzetí obsahového listu od řidičů, napsání evidenčního čísla vozidla a jméno řidiče se současným přidělením vozidla jednotlivým styčným důstojníkům. Tato činnost trvala 30 minut. Po převzetí vozidel s municí byli řidiči a velitelé poučeni za 10—15 minut a byl zahájen přesun (4 samostatné proudy) do prostoru rozmístění dělostřeleckých oddílů. Přesun trval v průměru 1—1,5 hodiny. Po odečtení tohoto času trvala činnost v prostoru převzetí 1,25 hodiny. Za situace, že by divize obdržela přisun k zabezpečení průlomu v plné výši, tj. 1 300 tun vezený na 197 vozidlech s vleky, doba převzetí by byla nejméně 6krát vyšší.

Ukázalo se, že mimořádný důraz je nutné věnovat mj. průzkumu a vhodnému výběru místa styku (místa převzetí a znovu-rozdělení zásob), regulaci, ochraně a obraně a mít důkladně promyšlený a ujasněný způsob převzetí a nového rozdělení přisunu na jednotlivé dělostřelecké oddíly.

V konkrétním zkušebním případě místem styku byla rozlehlá vesnice s třemi příjezdovými a odjezdovými cestami a řadou bočních ulic. Přisunová vozidla zůstala před vesnicí. Vlastní přebírání probíhalo na prostorném místě v osadě, kde bylo zřízeno propouštěcí místo, kterým projely všechny vozy.

Poznatky z navázání munice do palebných postavení

Přidělené dopravní prostředky s municí k jednotlivým dělostřeleckým oddílům byly rozděleny k bateriím. Po obdržení rozhodnutí velitele divize pro průlom jsme zkušebně navezli munitu do palebných postavení ve výši 1,5 pp pro jednu baterii 152 mm KH a jednu baterii 122 mm H. Bylo složeno z vozidel 540 ks nábojů 152 mm

KH, po 90 ks na dělo (9 NA PV3S) a 720 nábojů pro baterii 122 mm H po 120 ks na dělo (8 NA PV3S). Munitu skládaly z vozidel ručně 6členné skupiny v průměru za 15—20 minut. Zkušebně byla složena a naložena munice 122 mm RM a 100 mm PTK.

Příprava munice ke střelbě (odkonzer-

vování a roztřídění) skončila u všech nábojů bat. 152 mm KH za 1 hodinu 50 minut. U 122 mm H odkonzervování 1 náboje trvalo 23—27 minut. Zkušebně proběhlo u 2 děl, kde bylo složeno 1,5 pp, tj. 120 ks pro dělo. Za 2 hodiny 30 minut dvě 6členné skupiny (obsluhy) vyčistily: první 30 ks a druhá

34 ks nábojů. Celkem obě skupiny měly vyčistit — odkonzervovat do zahájení palebné přípravy 240 ks nábojů. Při tempu čištění nábojů při přezkoušení by příprava munice ve výši 1,5 pp pro 122 mm H trvala 7—8 hodin i déle [teplota vzduchu — 5 °C, pomůcky k očištění připraveny].

Ze získaných poznatků zabezpečení průlomu dělostřeleckou municí vyplývá tento **závěr**:

Včasný přísun munice do palebných postavení dělostřelectva v uvedené skladbě a výši je limitující pro průlom nepřátelské obrany v plánovaném čase. To vyžaduje:

- již v období plánování bojové činnosti na základě předpokládaného průlomu nepřátelské obrany v pásmu msd včas vyčlenit péči nadřídzeného stupně potřebné množství munice a realizovat přísun s ponecháním dopravních prostředků v podřízenosti divize do splnění daného úkolu.

- aby divize řešila komplexní materiální, technické a zdravotnické zabezpečení přidělených dopravních jednotek, jejich neprodlené soustředění a předání po splnění daného úkolu;

- mimořádný důraz věnovat průzkumu a vhodnému výběru míst převzetí a novému rozdělení munice, zabezpečení regulace v těchto místech, řešit ochranu a obranu a způsob převzetí a nového rozdělení zásob;

- aby front řešil vhodnou skladbu naložení tříštivotrhavé munice na automobilní prapory, předurčené k přísunu pro zabezpečení průlomu;

- řešit přidělení mechanizačních prostředků (a potřebný počet osob) pro skládání dělostřelecké munice v palebných postaveních.

Z těchto důvodů je nutné dokonale splánovat všechna uvedená opatření a organizovat podrobnou součinnost mezi vševojskovým štábem, orgány dělostřelectva, výzbrojní služby, ženijním náčelníkem a týlem za řízení NŠ (velitele) svazku.

Týlové zabezpečení je důležitým opatřením, které ovlivňuje a podmiňuje splnění úkolu msd při průlomu nepřátelské obrany. Zahrnuje stanovení organizace týlu útvarů a svazku určených pro průlom, způsob materiálního, zdravotnického a technického zabezpečení.

Všechna opatření jsou důležitá a mají svůj význam. Přitom rozhodujícím opatřením, které musí být plně zabezpečeno, je včasný přísun potřebné dělostřelecké munice až do palebných postavení dělostřelectva. K tomu musí odpovědní funkcionáři přijímat konkrétní opatření. Není to jenom úkol týlu, ale celého štábu svazku, který má zabezpečit rozhodnutí velitele.